

Scheiden als goede vrienden is hard werken

De website Rechtwijzer helpt stellen die in harmonie uit elkaar willen gaan. De kosten zijn laag, maar beide partners moeten wel veel werk steken in het onvlechten van hun relatie.

Taco Mulder

‘W

ij zijn een kleine anderhalf jaar geleden zonder ruzie uit elkaar gegaan. We waren er langzaam naartoe gegroeid en hadden om ons heen voldoende voorbeelden gezien van hoe het níét moet. We hadden ons er al op georiënteerd hoe we dat het beste konden doen en kwamen uit bij het internetplatform Rechtwijzer uit elkaar.’

Jacqueline van den Ouden (gefingerde naam) is enthousiast over de dienstverlening van Rechtwijzer. ‘Het is een goede en goedkope manier om je echtscheiding te regelen, op voorwaarde dat je het met elkaar eens bent. We hebben de vragen en informatie gezamenlijk ingevuld, thuis en ieder op zijn eigen laptop. Het scheidingsplan leidt je stapsgewijs door de procedure. Enkele voorbeelden, zoals de verdeling van co-ouderschap, hebben we op internet opgezocht.’

Het platform Rechtwijzer uit elkaar is op instigatie van de Raad voor Rechtsbijstand opgezet. Samen met Hiil Innovating Justice en IT-bedrijf Modria is een website ontwikkeld die echtparen helpt om zonder conflicten hun huwelijk, geregistreerd partnerschap of samenwoning te beëindigen tegen lage kosten.

‘Daar is veel tijd en moeite in gaan zitten’, zo legt jurist Corry van Zeeland uit. Zij is in dienst van de Universiteit van Tilburg en voltijds gedetacheerd bij Hiil Innovating Justice om Rechtwijzer te ontwikkelen. Naast de dienstverlening bij scheiding biedt Rechtwijzer ook hulp bij andere problemen, zoals bij ontslag,

huurzaken en consumentenzaken.

Op dit moment, anderhalf jaar na de start, hebben ruim 500 stellen zich aangemeld bij Rechtwijzer uit elkaar. Inmiddels zijn meer dan 160 zaken afgerond, wat wil zeggen dat het scheidingsconvenant is ingediend bij de rechtbank. In een enkel geval was er sprake van de ontbinding van een geregistreerd partnerschap, zo verduidelijkt Van Zeeland. Het systeem is simpel. Een van de partners maakt een account aan bij Rechtwijzer en nodigt de andere partner uit. Stap voor stap worden beiden door het programma geleid. Daarbij komen een aantal vaste onderwerpen aan bod, zoals de eigen woning, kinder- en partneralimentatie en een omgangsregeling voor de eventuele kinderen.

Is er een onderwerp waar de twee indieners het niet over eens zijn, dan kunnen ze een onlinemediator inschakelen of een beslisser die voor hen de knoop doorhakt. Daar zijn overigens wel extra kosten aan verbonden. Advocaat Arno Diederens, die verbonden is aan Rechtwijzer, heeft dat nog niet meegemaakt. ‘Ik heb tot dusver ongeveer twintig echtscheidingen begeleid en ingediend bij de rechtbank. Daarbij hebben zich geen gevallen van bemiddeling of een bindend advies voorgedaan.’

Bij Rechtwijzer zijn vijftien juristen betrokken, die allen familierechtadvocaat zijn en veel ervaring hebben in echtscheidingszaken, zo legt Van Zeeland uit. Krijgen de partners toch een conflict over een onderwerp, dan mogen ze ieder uit een lijst van drie mediators er

Eenvoudig
De scheiding regelen via Rechtwijzer is eenvoudig. Ruim 160 stellen gingen met de onlinedienst uit elkaar

ARNOLD WEEEL VOOR HET FD

twee kiezen. Er is zo altijd een mediator die beiden willen. Die helpt hen dit knelpunt op te lossen.

Kosten scheiding

De gezamenlijke kosten van een scheiding via Rechtwijzer komen minimaal op € 390 uit, tenzij een van beide partners of beide voor gesubsidieerde rechtsbijstand in aanmerking komen. Dan kan het prijskaartje nog lager uitvallen. Bij een scheiding worden partners als alleenstaand gezien, ook al wonen ze nog samen. Voor een alleenstaande geldt een inkomensgrens van € 26.000. Zijn er minderjarige kinderen in het spel, dan schuift de grens op naar € 36.800. Er geldt daarnaast een maximaal vermogen van € 21.139. Het kan dus gebeuren dat de ene partner een tegemoetkoming krijgt en de andere partner het volle pond betaalt. Inclusief het beoordelen van het scheidingsplan, griffiekosten en uittreksels, maar zonder bemiddeling of bindend advies, komt de gemiddelde scheiding via Rechtwijzer uit op € 550.

Dat is aanzienlijk minder dan de € 2500 tot € 3500 die een scheiding kost bij een advocaat die is aangesloten bij de vereniging voor familierechtadvocaten en scheidingsmediators (vFAS). Advocaat Marjoleine de Boorder is een van die juristen die zich gespecialiseerd hebben in het bedienen van stellen die in gezamenlijk overleg uit elkaar willen. ‘Ik vind Rechtwijzer een prima dienstver-

.....
Lees verder op pagina 14

Complex
‘Voor ingewikkelder scheidingen, met complexe huwelijkse voorwaarden, is Rechtwijzer minder geschikt’

Vervolg van pagina 13

lening. Het is een goede zaak dat burgers steeds meer zaken zelf regelen. Het wordt alleen wel lastiger als er ingewikkelder vragen opdoemen, bijvoorbeeld bij een directeur-groootaandeelhouder, complexe huwelijkse voorwaarden of mensen die meer begeleiding wensen of nodig hebben. Dan heb je er fiscalisten bij nodig of financial planners', vertelt De Boorder. 'Voor die mensen is Rechtwijzer in principe minder geschikt.'

Zij heeft zelf ook een echtscheidingspakket ontwikkeld voor partners die in goed overleg uit elkaar willen. Daarbij wordt van tevoren contractueel vastgelegd dat het geen knokpartij wordt tussen de echtelieden. Er is in dit pakket aandacht voor de emotionele aspecten van de scheiding: er zitten twee tot drie gesprekken op het kantoor bij. Daar is behoefte aan, zeker wanneer er minderjarige kinderen in het spel zijn.

Rechtsbijstand

Bij Rechtwijzer doen in ruim 40% van de gevallen een van beide partners of beide een beroep op rechtsbijstand, zo legt Van Zeeland uit. Zij denkt wel dat Rechtwijzer ook te gebruiken is wanneer een echtpaar in een vechtscheiding belandt. 'Een stel kan allereerst kijken over welke onderwerpen zij niet met elkaar in de clinch gaan. De zaken waarover de meningen ver uit elkaar liggen, kunnen aan de mediator worden voorgelegd of via een bindend advies worden aangepakt', aldus Van Zeeland.

Met Rechtwijzer mikt de Raad voor Rechtsbijstand op die echtparen die zelf energie willen steken in het ontvlechten van hun huwelijk. De kosten worden vooral gedrukt doordat paren alles zelf doen. Er is alleen aan het einde contact met een advocaat, die het scheidingsplan controleert op juridische, financiële en praktische kwaliteit en duurzaamheid.

'Alleen, voordat ik mijn handtekening zet onder een scheidingsconvenant moet ik wel zeker weten dat de identiteit van de aanvragers klopt. Ik doe dat via een Skype-gesprek. Ook probeer ik zo goed mogelijk in te schatten of niet een van de partners met een pistool tegen het hoofd wordt gedwongen om akkoord te gaan met de gemaakte afspraken. Ik zie nogal eens dat vrouwen afzien van partneralimentatie. Dan moet wel gecheckt zijn of ze weten waar ze aan beginnen. Ik heb een zorgplicht tegenover beide partners', benadrukt Diederik.

Taco Mulder is redacteur van Het Financieele Dagblad.

Uitleg voor kinderen via filmpje

Twee vrouwen over scheiden met hulp van Rechtwijzer. 'Bij ons huwelijk hoefde ik maar één handtekening te zetten.'

Ze is te spreken over haar ervaringen met Rechtwijzer, vertelt **Sandra Nypels**. 'Mijn ex en ik wilden geen gedoe bij het beëindigen van ons huwelijk. We leefden al drie jaar gescheiden van elkaar, maar nog wel van één pot. We hebben gewacht met de scheiding omdat ons huis onder water stond.

De relatie tussen ons en met de kinderen was en is goed. We zien elkaar op verjaardagen en feestdagen. De kinderen wonen bij mij, dat is voor alle partijen de fijnste situatie gebleken. Als de kinderen en hun vader elkaar willen zien, spreken ze met elkaar af. Ik ben meer gaan werken, van twee naar vier dagen. Onze drie kinderen zijn oud en wijs genoeg om 's middags na school zonder oppas voor zichzelf te zorgen.

We hebben hen bij het invullen van de vragenlijsten ook betrokken. De rechter heeft ze een brief gestuurd waarin ze uitgenodigd werden om hun mening over de scheiding en de afspraken te geven. Hiervoor konden ze met de rechter afspreken of een brief schrijven. Via een link van Rechtwijzer hebben we met de kinderen naar een filmpje gekeken over hoe dat eraan toe gaat. De kinderen hebben gekozen voor het schrijven van een brief.

Via een link in Rechtwijzer kunnen kinderen zien wat voor vragen de rechter aan hen kan stellen.

Mijn ex betaalt alimentatie voor de kinderen. We hebben afgezien van partneralimentatie. De proefscheiding van de afgelopen drie jaar maakte het allemaal gemakkelijker. Ik was overigens wel verbaasd hoeveel handtekeningen ik moest zetten om de scheiding af te ronden. Bij ons huwelijk negentien jaar geleden hoefde ik er maar één te zetten.'

De situatie bij **Jacqueline van den Ouden** wijkt weinig af van die bij Sandra. 'Er was eind 2014, toen we besloten uit elkaar te gaan, geen sprake van ruzie of een derde persoon in het spel. We hadden om ons heen veel voorbeelden gezien van hoe je níét moet scheiden. We wilden alles in het werk stellen om in harmonie uit elkaar te gaan, vooral voor de kinderen, maar ook voor onszelf.

We hebben thuis zo veel mogelijk geza-

menlijk de internetvragen ingevuld. We hebben co-ouderschap afgesproken en de kinderalimentatie verhoogd zodat ik geen partneralimentatie hoefde, aangezien zijn hypotheekverstrekker daar niet mee akkoord zou gaan. We hebben geen mediator nodig gehad want het ging in goede harmonie.

Tot voor kort wonden onze beide dochters om de week bij de andere ouder. Voor onze jongste dochter bleek het te belastend om elke week al haar spullen in te pakken en ze bij de andere ouder weer uit te pakken.

Omdat de school dichter bij mij ligt en ook haar vriendinnen hier in de buurt wonen, heeft zij aangegeven bij mij te willen wonen. Haar vader woont op veertig minuten fietsen van school. Nu gaat zij om de week een lang weekend naar haar vader en eet doordeweeks af en toe bij hem. Dit heeft haar veel rust gebracht.'